

Šentjošt, spominska slovesnost

govor **Andrej Fink**, 23. junij 2024

V tem znamenitem in simbolnem kraju smo se spet zbrali, da proslavimo veličino, da se poklonimo življenju in obsodimo krivično smrt, da mrtvim od tu in iz vse Slovenije, ki ležijo v več kot 750 evidentiranih množičnih grobiščih izkažemo čast, in da se jim zahvalimo za njihov zgled. Klanjamo se spominu na vaške stražarje, domobrance in druge bojevnike, ki so se bojevali za družino, za dom, za domovino Slovenijo in za krščansko omiko, ki so pa kljub uspehom v boju na koncu bili po izdaji pomorjeni od s tujo ideologijo okužene bratove roke.

Pred dobrimi osemdesetimi leti je našo domovino zadela najhujša nesreča, ki jo je v zgodovini lahko doletela. Od zunaj so nas napadli in okupirali trije sovražniki. A takoj za tem nas je napadel še četrti sovražnik. Ta nas je napadel od znotraj, čeprav je po miselni zasnovi prihajal tudi od zunaj. Ta je bil najhujši. Proti prvim trem, so se kmalu začele organizirati podtalne skupine, ki jih je bilo vseh skupaj devet in so bile vse demokratično nastrojene. Slovenski narod je bil tedaj, kljub normalnim razlikam politično enoten v istem cilju: Priprava na oborožen odpor in končni izgon okupatorjev, v soglasju z večjimi narodi, ki so bili prav tako napadeni in zasedeni. To pa, ko bodo okoliščine narekovale, da so večje akcije smotrne, da je torej upor smiseln in da vsaj minimalno zagotavlja končni namen. Najširša zgodovinska izkušnja uči, da se upor manjših narodov proti močnejšim okupatorjem, posebno ko so ti na višku svoje moči, vedno konča z izginotjem manjšega upornika. Zato je bilo treba takrat iskati primeren trenutek.

Da je bil notranji, četrti napadalec najhujši se je najočitneje pokazalo maja 1945, ko je samo v nekaj tednih pomoril tisoče lastnih ljudi. Potem se je pa to izkazovalo skoraj pet desetletij in se na drugačen način izkazuje še danes. Trije zunanji sovražniki so okupirali našo zemljo med vojno dobra štiri leta. Domači sovražnik nas je pa okupiral 46 let. Tudi to je bila okupacija, ki je lastne ljudi, samo zato, ker so drugače mislili, ubijal, zapiral v zapore in koncentracijska taborišča, jim kradel imetje, jih telesno in moralno uničeval in jim onemogočal kakršno koli zdravo prihodnost.

Zunanji okupatorji so leta 1941 Komunistični partiji Slovenije naredili največjo uslugo s tem da so nas okupirali. Brez zunanje okupacije in groznih vojnih razmer, ki jih je ta ustvarila, bi Komunistična partija nikoli ne prišla na oblast po legalni, volilni poti. To mora biti povedano z vso jasnostjo. Kot da bi nas okupirali po naročilu. Partija je izrabila okoliščine in začela z domačo revolucijo. V tem so si okupatorji in Komunistična partija bili najboljši in največji kolaboranti. Niti enih, niti druge ni najmanj brigal slovenski narod. Bila je to ena in ista logika in sta obe strani iz ekstremov ves čas vojne na ta način kolaborirali. Kot da bi se pod navdihom perverzne

sile domenile: »Ti me okupiraj, jaz se bom pa proti tebi navidezno upiral«. Tako sta drug z drugim iz navideznih nasprotij sodelovala v podjarmljenju slovenskega naroda, ki je dalj časa nemočen trpel nezaslišano nasilje enih in drugih. Pri Komunistični partiji je šlo izključno in samo za doseg oblasti in za revolucijo! Če bi o tem danes kdo podvomil, se lahko samo nekoliko razgleda po naši domovini in bo našel mnogo obeležij, ki so še vedno postavljena in govore o tem. Na vseh vidimo le mrke obraze. Govorjenje o domnevnem narodno-osvobodilnem boju ni nič drugega kot laž in varanje še danes, po 80. letih. Komunistični partiji je preko Osvobodilne fronte šlo samo za prevrat. Še kako prav ji je prišel najhujši trenutek slovenskega naroda, ko ji je uspelo marsikaterega iskrenega Slovenca pregovoriti, da se jim je pridružil. Vsi imamo znance in morda tudi sorodnike, ki so se na začetku iz domoljubja hoteli pridružiti ali so se celo pridružili OF, a so kmalu od znotraj spoznali njeno resnično naravo. Vemo, da je nekaterim uspelo od nje odstopiti, drugim ne. Koliko je bilo takih, danes že pokojnih, ki so desetletja pozneje z grenkobo ugotavljali: Za 45 let totalitarnega rdečega fašizma nismo tvegali življenj. To sem slišal pripovedovati v teh letih od njihovih potomcev v zasebnem pogovoru. Bilo bi pa zdravo za našo družbo, če bi ti potomci danes to javno in jasno povedali.

Že vse od leta 1945 pa do danes poslušamo žaljivke o sodelovanju protikomunistične strani z okupatorji. Nič temu podobnega nebi bilo, če nebi bilo komunistične revolucije, ki je začela moriti ljudi širom po naši domovini. Zgodovinsko je že popolnoma jasno, da je po enem letu nenehnega pobijanja nastopila naravna samoobramba. Začela se je najprej z vaškimi stražami, potem pa s Slovenskim Domobranstvom. Proti orožju, ki te pobija ti ne preostane drugega kot da sežeš tudi ti po orožju tam kjer ga dobiš. Ob tem najmilejši krivični očitki trdijo, da se je protikomunistična stran zmotila, ko je šla v kombinacijo z okupatorjem. Preveč znano dejstvo je, da orožje, tako kot denar, nima narodnosti. Vsako orožje, pa naj ga izdela kdorkoli, povzroči enake učinke. Pri tem je očitno edino važno vprašanje o cilju, namenu, nagibu te uporabe takega ali drugačnega orožja, torej, za kaj ga uporabljaš. Legitimna samoobramba pred krivičnim in protipravnim napadom opravičuje uporabo sredstev, ki se jih v običajnih razmerah ne poslužuješ. Na protikomunistični strani je šlo najprej za samoobrambo, za tem pa za protirevolucijo. Za partizansko stran pa je najbolj pravilna podobna ocena a v nasprotni smeri in sicer tista, ki pravi, da so se še tako dobronamerni partizani zmotili, ko so šli v kombinacijo in kolaboracijo s Komunistično partijo, ki je ves čas vojaško-politično vodila partizansko početje. Tega vodstva in dejstva že takrat ni bilo mogoče spregledati, posebno pa je to jasno danes, 79 let pozneje, saj o tem obstajajo nešteti pisani viri iz njihove strani. Partizanstvo je ves čas vodila Komunistična partija Slovenije/Jugoslavije. Nobenega narodno-osvobodilnega boja ni bilo! Šlo jim je samo za revolucijo in za oblast! O tem nam dovolj zgovorno pričajo tudi partizanske pesmi in pesnitve. Nerad jih citiram, a naj zaradi tistih, posebno mlajših generacij, ki tega ne poznajo,

spomnim na eno od njihovih kitic, ki pravi: »Na klic Kominterne združite vi čete / v boj za svobodo, v boj za Sovjete/. Rdeče smo fronte bojevniki mi / in duh leninizma nam pot razsvetljuje/in zadnji udar kapitalu dviguje/. Gospoda se trese, fašist trepetaj/ker naše je geslo Sovjeti sveta!« Takih partizanskih pesnitev in pesmi, s takim in podobnim besedilom je mnogo, le poiskati jih je treba, saj jih »slavni dediči«, že dolgo časa skrivajo in celo spreminjajo, ker njihovo brutalno besedilo normalnega človeka danes odvrča, posebej pa črno na belem kaže na njihov resnični tedanji zgolj revolucionarni namen.

Samoobramba se je začela ravno tukaj, pri vas, v Št. Joštu, s prvo uspešno obrambo pred revolucionarnim terorističnim nasiljem. Vaša vaška straža je v težkih časih v tem naredila bistven preboj in dokazala tudi drugim krajem, da je obramba doma in slovenskih vrednot mogoča. Zato ima vaša vsakoletna komemoracija, po srečanju v Kočevskem rogu, največji simbolni pomen.

Naj bo v današnjem času in za vselej povedano, da radi govorimo o vaških stražarjih in domobrancih in njihovem epskem boju za družino, za dom, za domovino in za krščansko omiko. Ta boj je bil neenak, ker se je vojeval proti internacionalnem komunističnem gibanju z mnogimi in mogočnimi silami, razpredenimi po vsem svetu in oblečenimi tudi v najrazličnejša ovčja oblačila. Da je šlo res za dom in domovino izhaja tudi iz tega, da v osmih desetletjih komunistični zgodovinarji skoraj ne uporabljajo nazivov »vaški stražar« ali »domobranec«, razen če hočejo koga očrniti, potem ko so v desetletjih naziv očrnili, temveč zanje uporabljajo vse druge mogoče ideološke žaljivke. Normalno vsak sebe, ali svojega otroka, ali društvo ki ga ustanovi, imenuje z imenom oziroma nazivom, ki si ga želi, in ki mu pomeni neko vrednoto. Pri vaških stražah in Slovenskem domobranstvu je šlo prav za to. Sami sebe so poimenovali tako, ker je šlo za obrambo doma v ožjem in širšem pomenu besede. Branili so pred nepojmljivim revolucionarnim nasiljem, ki se ni ustavljalo niti pred ženskami, otroki, starejšimi in nebogljenimi. Nevarnost je bila resnična, ne zgolj ideološka. To se je najbolj jasno izkazalo maja in junija 1945, ko so partizani, pa naj so se takrat formalno imenovali tako ali drugače, fizično uničili slovenske može in fante v slovenskem genocidu, ki mu ni para v slovenski zgodovini. To pa šele takrat, ko so jih po mednarodni prevari neoborožene in izmučene dobili v roke. V boju jih prej nikoli niso mogli.

Ta slovenski genocid, ki se ga v mesecu juniju vsako leto spominjamo, je ena izmed etap revolucionarne tragedije. Kot njena posledica je cela naša država eno samo pokopališče in mi živimo v njem. Naša zemlja nosi v sebi zemske ostanke deset tisočev, ki so bili žrtve iste revolucije. Objektivni opazovalec, ki bi se znašel pred to žaloigro, bi se danes upravičeno lahko vprašal zakaj je bilo treba desetletja skrbno prikrivati grobišča, jih nekdej minirati, območja zastražiti, rove Hude jame zakrivati z betonskimi

pregradami ter še danes na vse načine oteževati izkopavanje in vse kar je s tem v zvezi. Zakaj tako prikrivati množični umor, če je bil domnevno hvalevredno dejanje neke samozvane »ljudske pravice« nad sovražniki naroda? Hvaliti bi se morali s tem, ne pa to prikrivati. Danes govorijo o »izbrisanih« po demokratizaciji in osamosvojitvi in domnevnim oškodovancem, ki niso Slovenci, so postavili celo spomenik. Domobranci in druge protikomunistične bojovnike, ki so bili dobri Slovenci, so pa maja 1945 »izbrisali« fizično, pa se jih danes še omeniti ne bi smelo. Danes se tukaj ponovno spominjamo ubitih domobrancev, pripadnikov Slovenske narodne vojske. Ti so neprestano med nami. Izkazujemo jim vso čast in zahvalo.

Posledice revolucionarnega nasilja so pa dolgoročne in segajo do danes. Že osem desetletij namreč poslušamo besedo okupator. Domači sovražnik, Komunistična partija, nas je žal po spletu zunanjepolitičnih silnic, kot rečeno, okupiral 45 let in je ta okupacija trajala vse do milostnega trenutka, ko je po padcu Berlinskega zidu, ne samo drugje po Evropi, temveč tudi pri nas nastopila možnost pluralistične državne ureditve. Šele takrat se je počasi, prepočasi, začela na zunaj odstirati železna rdeča zavesa, kar nam je začelo dajati upanje, da smo vstopili v novi čas. Žal je pa na znotraj, v nekaterih glavah, mislih, gledanju, ocenjevanju in razumevanju ostalo še preveč totalitarne navlake, ki moti naš sedanji vsakdan. V tem moramo narediti še nekaj naporov za razjasnitev grozne preteklosti, da bo ta naš narod in državo nehala bremeniti. Dolžni smo nepokopanim poleg spomina in skrbi, da se kaj takega nikoli ne ponovi, tudi najelementarnejše. Do konca je treba raziskati vsa grozodejstva, preiskati okoliščine nasilne smrti, s tem pa evidentirati žrtve čimbolj se da, sicer bi ostale zamolčane, neobstoječe. Po uradni dolžnosti mora država žrtvam izdati mrliške liste. Mora jim nameniti spoštljiva grobišča. Končno pa, najvažnejše, vrniti jim mora dobro ime. Klicati in trkati moramo na državno in mednarodno zavest in vest ter neprestano opominjati. Na temelju zločina nad slovenskim narodom ni mogoče dolgotrajno sožitje, kar se očitno izkazuje že 34 let. Ni dovolj samo farizejsko obžalovanje. Naravnost perverzna je floskula: Obsojamo medvojne in povojne poboje, a to pustimo preteklosti ter zgodovini in se s tem danes ne obremenjujmo! Strašna preteklost nas sama po sebi še danes bistveno obremenjuje, tudi če bi tega ne hoteli. Naše današnje življenje uradno še vedno temelji na laži. Na laži se pa ne da graditi nič skupnega. Nujno moramo to laž še naprej in do konca razkrinkavati! Laž se počasi sesuva in bo končno zgrmela.

Za ta končni uspeh se pa še naprej priporočajmo našim mučencem, ki nas nenehno podpirajo in bodrijo v teh naporih. Razkropljeni po slovenski zemlji nenehno kličejo božji blagoslov nanjo in na nas, da vztrajamo, da se še bolj utrdi naš pogum in da prikličemo na dan pravico, ki jo že osem desetletij terja naša domovina. Trdno upamo, da bomo tudi s pomočjo od zgoraj v tem uspeli.